

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอกลักษณ์ของ
ผลิตภัณฑ์ยา 2014

นายธรรมเศรษฐ์ บุญประชา
นายนนทชัย กิรตินวรัตน์

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2557

COMPUTER ASSISTED INSTRUCTION
ENTITLED PRODUCT IDENTIFICATION 2014

MR. THAMMASET BUNPRACHA
MR. NONTHACHAI KEERATINAWANAN

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

2014

โครงการพิเศษ

เรื่อง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา 2014

.....
(นายธรรมเศรษฐี บุญประชา)

.....
(นายนนทชัย กิรตินวนนท์)

.....
(รศ. ภก. เนติ สุขสมบูรณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รศ. ภญ. สมใจ นครชัย)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผศ.อ. ภก. บรมพจน์ พุฒินาสัตย์)
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา 2014

ธรรมเศรษฐ์ บุญประชา, นนทชัย กิรตินวนันท์

อาจารย์ที่ปรึกษา เนติ สุขสมบูรณ์*, สมใจ นครชัย**, บรมพจน์ พงศ์วินาสัณห์***

* ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

** ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

*** ภาควิชาเภสัชเคมี คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: บทเรียนช่วยสอน, CAI, การพิสูจน์เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา, Medilet

ปัจจุบันประเทศไทยมียาต้นแบบ และยาที่ผลิตตามชื่อสามัญทางยา ในรูปแบบของยาเม็ด และแคปซูลเป็นจำนวนมาก การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยการจัดทำระบบฐานข้อมูล และจัดทำเป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์สำหรับการพิสูจน์เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา จึงเป็นสิ่งที่มีความประโยชน์ต่อเภสัชกรและบุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องการพิสูจน์เอกลักษณ์ของยา

Medilet[©] online เป็นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมยาต้นแบบและยาชื่อสามัญที่ผลิตในรูปแบบยาเม็ดและแคปซูลที่มีจำหน่ายในประเทศไทยไว้ในระบบฐานข้อมูล โดยบทเรียนสามารถใช้ข้อมูลทางกายภาพ เช่น รูปแบบตำรับยา รูปทรง ขนาด สี และลวดลายพิมพ์บนเม็ดยา ในการค้นหาเพื่อพิสูจน์เอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ยา ซึ่งข้อมูลยาที่ปรากฏจากการค้นหาก็จะประกอบด้วย ชื่อทางการค้า ชื่อสามัญทางยา รูปภาพของเม็ดยา ข้อบ่งใช้ คำแนะนำสำหรับผู้ป่วย และข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับยาที่เป็นประโยชน์

บทเรียนคอมพิวเตอร์ได้ถูกพัฒนาโดยโปรแกรม Microsoft Office FrontPage, Microsoft Office Access และ Adobe Photoshop ในการเขียนชุดคำสั่งพัฒนาบทเรียน การทำฐานข้อมูล และตกแต่งรูปภาพในบทเรียนตามลำดับ

บทเรียนคอมพิวเตอร์ดังกล่าวได้ถูกประเมินในแง่ของความพึงพอใจและประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้งาน โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวนทั้งสิ้น 144 คน ผลการประเมินพบว่า ร้อยละ 63.2 มีความพึงพอใจต่อการใช้งานในระดับดี และ 31.3 มีความพึงพอใจต่อการใช้งานในระดับดีมาก และผู้ประเมินร้อยละ 50.7 และ 48.6 ให้คะแนนประโยชน์ที่ได้รับในระดับดีและดีมากตามลำดับ

Abstract

Computer Assisted Instruction Entitled Product Identification 2014

Thammaset Bunpracha, Nonthachai Keeratinawan

Project advisor: Naeti Suksomboon*, Somjai Nakornchai**, Brompoj Prutthiwanasan***

*Department of Pharmacy, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

**Department of Pharmacology, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

***Department of Pharmaceutical Chemistry, Faculty of Pharmacy, Mahidol University

Keyword : Computer assisted instruction, CAI, Drug identification, Medilet

Recently, Thailand has a lot of drugs available in tablets and capsules including the original and generic drugs. The identification of unknown drugs is difficult due to this problem. Therefore, drug identification system, which applies an information technology (IT) and database management, is useful for the pharmacists and health care professions to identify these unknown drugs.

A Computer Assisted Instruction (CAI), namely Medilet[©] online, has periodically developed to compile the original and generic drug in tablets and capsules, which are available in Thailand, in database. The drug identification is achieved by matching physical appearances (e.g. dosage form, shape, color, size, marking) of drugs. In addition, the database provides information consists of characteristics and basic information of drug, trade name, generic name, pregnancy category, breast feeding recommendation, indication, mechanism of action, patient dispensing information, general advices and drug images.

Development of CAI was performed using Microsoft Office FrontPage, Microsoft Office Access and Adobe Photoshop, which were used for developing CAI, managing information in database and photos embellishing, respectively.

The overall satisfaction and benefits of the CAI (Medilet[©]) were evaluated using questionnaire. One hundred and forty-four undergraduate students at Faculty of Pharmacy, Mahidol University, were chosen as CAI tester. Of responders, 63.2% and 31.3% rated as high and excellent satisfaction, furthermore, 50.7% and 48.6% rated as good and the greatest benefits, respectively.